

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Vítkovou v právní věci

žalobce: **CURATORES v.o.s.**, IČO 05758556, Uruguayská 380/17, 120 00 Praha
insolvenční správce dlužnice Jany Kůželové, nar. 1. 7. 1956,
bytem U Smaltovny 1382/28, 170 00 Praha
zastoupený Mgr. Kateřinou Krkoškovou, advokátkou se sídlem
Breitfeldova 704/1, 186 00 Praha 8

proti
žalované: **Mgr. Kateřina Horová**, nar. 03.01.1981, Londýnská 135/29,
120 00 Praha 2
zastoupená opatrovníkem Petrem Wolfgangem Loulou, bytem
Goetheho 1077/23, 160 00 Praha 6

o určení neúčinnosti právního úkonu,

takto:

- I. Určuje se, že právní úkon, a to dar ve výši 1 850 000 Kč učiněný v kupní smlouvě ze dne 10. 7. 2019, uzavřené mezi Janou Kůželovou jakožto prodávající a Janem Omelkou a Štěpánem Czwartynským, jakožto kupujícími ve prospěch Mgr. Kateřiny Horové, a který byl vyplacen z advokátní úschovy provedené Mgr. Petrem Ondráčkem, advokátem, ev. č. ČAK 17163 na účet Mgr. Kateřiny Horové, číslo účtu 1387004018/3030, je neúčinný.

- II. Žalovaná je povinna vydat do majetkové podstaty dlužnice částku 1 850 000 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 600 Kč, k rukám právního zástupce žalobce, Mgr. Kateřiny Krkoškové, advokátky, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou odpůrcí žalobou domáhal určení neúčinnosti právního úkonu – daru ve výši 1 850 000 Kč učiněného v kupní smlouvě ze dne 10. 7. 2019, jímž dlužnice, paní Jana Kůželová (dále jen „dlužnice“), darovala žalované – své dceři – shora uvedenou finanční částku, kterou obdržela na kupní cenu z prodeje nemovitosti – bytové jednotky č. 863/21, v budově č. p. 863, 864 v části obce Hlubočepy na pozemku parc. č. 1040/46, 1040/47 spolu se spoluvlastnickými podíly na společných částech budovy a spoluvlastnickém podílu na pozemku, specifikovaných v obsahu kupní smlouvy. K uzavření kupní smlouvy mezi dlužníkem a kupujícími, panem Janem Omelkou a panem Štěpánem Czwartynskim, došlo dne 10. 7. 2019, kupní cena byla stanovena v částce 3 700 000 Kč dle čl. IV odst. 1 kupní smlouvy, přičemž dle odst. 4 téhož článku měla být poměrná část kupní ceny ve výši 1 850 000 Kč uhrazena na účet dcery prodávající (dlužnice), tedy žalované. Žalobce dovozoval, že vyvedením prostředků z majetkové podstaty došlo k uzavření darovací smlouvy ve smyslu ust. § 2055 z. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“), přičemž tento úkon shledával neúčinným dle ust. § 235 z důvodů ust. 240 a dále §242 z. č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „IZ“).
2. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout, nespороvala obdržení finanční částky ve výši shora uvedené od své matky po prodeji předmětné nemovitosti, svou obranu však založila na uplatnění výjimky dané ust. §240 odst. 4 písm. c) IZ s tím, že šlo o poskytnutí plnění, kterým bylo vyhověno ohledům slušnosti. Popsala rodinnou historii s tím, že bratr dlužnice se svou manželkou – manželé Krpálkovi – bydleli cca 29 let v bytě dlužnice bez právního důvodu, ačkoli v bytě měla bydlet žalovaná spolu se svou matkou. Dovožovala, že kdyby tomu tak v minulosti bylo, její dospívání by se vyvíjelo jinak, nemusela by sdílet stresující prostředí nevyhovujících podmínek spolubydlení s prarodiči v jejich bytě, kde čelila jejich škodlivému vlivu. Uvedla dále, že snahy dlužnice o získání jejího bytu byly zastaveny její matkou a manželými Krpálkovými. Až v roce 2019 se podařilo dlužnici vyhrát spor o vlastnictví bytu, následně se jej rozhodla prodat a svou dceru, tedy žalovanou, odměnit darem ve výši poloviny utržené kupní ceny jako kompenzaci za útrapy v dětství. Soužití s prarodiči dle žalované vedlo k psychickým problémům jak dlužnice, která byla opakovaně hospitalizovaná, tak žalované, se kterými se dodnes léčí a má přiznaný invalidní důchod 3. stupně.
3. Z insolvenčního řízení dlužníka vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. MSPH 93 INS 17208/2021 soud zjistil tyto rozhodné skutečnosti:
 - dne 17. 9. 2021 byl zdejšímu soudu zaslán insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení ve věci dlužnice Jany Kůželové;
 - usnesením zdejšího soudu č. j. MSPH 93 INS 17208/2021-A-9 ze dne 22. 9. 2021 byl zjištěn úpadek dlužníka; bylo povoleno řešení úpadku oddlužením;

- usnesením zdejšího soudu č. j. MSPH 93 INS 17208/2021-B-24 ze dne 25. 3. 2022 bylo mj. pod výrokem IV. schváleno oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty;
 - ze zprávy o oddlužení a o přezkumu ze dne 8. 12. 2021 vyplývá celková výše přezkoumaných pohledávek nezajištěných věřitelů včetně podřízených pohledávek ve výši 1 437 126,18 Kč, dlužnice doložila nárok na starobní důchod, insolvenční správce dohledal menšinové spoluvlastnické podíly na nemovitostech, které dlužnice neuvedla v seznamu majetku;
 - ze soupisu majetkové podstaty ze dne 8. 12. 2021 vyplývá pouze příjem ze starobního důchodu;
 - z dopisu ze dne 10. 12. 2021 – reakce dlužnice na sdělení věřitele ze dne 27. 10. 2021 vyplývá reakce dlužnice na přípis manželů Krpálkových ze dne 27. 10. 2021, kterým brojili námitkami proti zprávě pro oddlužení, kde mj. výslovně potvrdila darování finančních prostředků za prodej předmětné nemovitosti své dceři jako kompenzaci za nemožnost byt obývat;
 - ze zápisu ze schůze věřitelů ze dne 8. 3. 2022 soud zjistil, že byly mj. projednány námitky věřitelů do zprávy pro oddlužení a zprávy o přezkumu, bylo rozhodnuto schůzi věřitelů o oddlužení splátkovým kalendářem se zpeněžením majetkové podstaty a o změně insolvenčního správce
4. Předně se soud zabýval včasností žaloby, když účinky rozhodnutí o úpadku nastaly dne 22. 9. 2021, žalobce podal odpůří žalobu 13. 5. 2022. Žaloba byla proto podána včas podle § 239 odst. 3 IZ. Dle § 239 odst. 1 IZ je žalobce aktivně legitimován k podání žaloby na neúčinnost právního úkonu a žalovaná je pasivně legitimována podle § 237 odst. 1 IZ jako osoba, která by měla mít povinnost vydat dlužníkovu plnění z neúčinného právního úkonu do majetkové podstaty.

Z provedených důkazů soud učinil tato skutková zjištění, která mezi účastníky nebyla ani sporná:

5. *Z kupní smlouvy uzavřené dne 10. 7. 2019* uzavřené mezi dlužnicí a jako prodávající a kupujícími Janem Omelkou a Štěpánem Czwartynskim soud zjistil, že dlužník byl vlastníkem nemovitostí – jednotky č. 863/21 (byt) vymezené podle z. č. 72/1994 Sb., v budově (byt. Dům) č. p. 863, 864 v části obce Hlubočepy, k. ú. Hlubočepy, postavené na pozemku parc. č. 1040/46, 1040/7 v k. ú. Hlubočepy, ke které náleží spoluvlastnický podíl o velikosti id. 711/29051 na společných částech budovy č. p. 863, 864 v části obce Hlubočepy, k. ú. Hlubočepy, postavené na pozemku parc. č. 1040/46, 1040/47, v k. ú. Hlubočepy a spoluvlastnický podíl o velikosti id. 711/29051 na pozemku parc. č. 1040/46, 1040/47 v k. ú. Hlubočepy, a to včetně všech součástí a příslušenství, přičemž vlastnické právo k jednotce je zapsáno na listu vlastnictví č. 7445 a k budově a pozemku na listu vlastnictví č. 6947, které jsou vedeny Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, pro k. ú. Hlubočepy, obec Praha (čl. I. a III., dále jen „nemovitost“), cena za předmět převodu byla stanovena v částce 3 700 000 Kč (čl. 3.1), přičemž advokát měl povinnost vyplatit deponovanou částku celkové kupní ceny z úschovy v částce 1 850 000 Kč na účet prodávající, specifikovaný ve smlouvě, a v částce 1 850 000 Kč na účet Kateřiny Horové, dcery prodávající, specifikovaný ve smlouvě, do 5 pracovních dnů poté, kdy bude složena celá deponovaná částka na úschovním účtu a kdy schovateli bude přeložen výpis z Katastru nemovitostí, z něž bude patrný převod na kupující (čl. IV odst. 4).
6. *Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5, č. j. 34 C 112/2017-177 ze dne 9. 4. 2019, s doložkou právní moci dne 28. 5. 2019* soud zjistil, že pod výrokem I. byla uložena žalovaným, manželům Krpálkovým, povinnost vyklidit a vyklizenou předat žalobkyni – dlužnici – nemovitost, která

se shoduje s nemovitostí, která byla následně obsahem prodeje na základě shora citované kupní smlouvy, a to ve lhůtě 9 měsíců od právní moci tohoto rozsudku a pod výrokem II. byla uložena žalovaným povinnost nahradit žalobkyni náhradu nákladů řízení. Z odůvodnění rozsudku se podává, že žalobkyně prokázala a v řízení nebylo sporováno, že je od roku 2006 dosud vlastníkem předmětné nemovitosti, do roku 1990 byla jeho nájemkyní, a že žalovaní nedisponují žádným právním titulem k užívání předmětného bytu. Zároveň bylo konstatováno, že žalobkyně nejméně od listopadu 2016 nesouhlasí s tím, aby byt užívali. V odůvodnění rozsudku však na základě provedeného dokazování dále soud dospěl k závěru, že je nutno prodloužit pariční lhůtu k vyklizení bytu z důvodu, že žalovaní předmětný byt užívají již od roku 1990, kdy se do něj nastěhovali se souhlasem žalobkyně, jak výslovně uvedla ve svém trestním oznámení ze dne 14. 8. 2001. Naopak žalobkyně v řízení neprokázala, že by opakovaně k vyklizení bytu žalované vyzývala, či vyslovovala nesouhlas s tím, že byt užívají, naopak v roce 2005 napsala na Městskou část Praha 5 žádost o předání bytu jejímu bratrovi, 2. žalovanému v předmětném řízení. Taktéž bylo v řízení prokázáno, že dlužnice sepsala s žalovanými smlouvu o půjčce dne 24. 4. 2006, na základě které jí žalovaní půjčili částku ve výši 483 633 Kč, která měla být splacena převodem předmětného bytu do osobního vlastnictví, a dále smlouvu o smlouvě budoucí kupní na převod předmětné bytové jednotky do vlastnictví žalovaných. Soud v projednávané právní věci neuvěřil tvrzení žalobkyně – dlužnice – o činění těchto právních úkonů v tísní a pod nátlakem a skutečnosti, že zažívala teror ze strany své matky, když jednak podpisy dlužnice na všech dokumentech byly úředně ověřeny, jednak soud poukázal na usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 8. 10. 2002, č. j. L 866/2002-5, ze kterého se podává, že dlužnice trpěla nejméně v dané době závažnou duševní nemocí, bludnou produkcí, pro svůj neklid musela být v psychiatrické léčebně přikurtována k lůžku, byla nebezpečná sobě i svému okolí a nedomyšlela následky svého jednání. V tomto stavu se pak nezdá pravděpodobným, že by mohla sama žít v bytě se svou nezletilou dcerou, a naopak potřebovala péči svých rodičů. Soud pak také uvedl, že matka dlužnice zemřela již v roce 2014, sama dlužnice se však rozhodla přimět žalované k vyklizení až v roce 2016 poté, kdy s ohledem na nevrácené zapůjčené finanční prostředky se tyto sami rozhodli svou situaci řešit. Nad rámec shora uvedeného soud uvedl, že k prodloužení pariční lhůty dospěl právě s ohledem na užívání bytu žalovanými bez vyjádření nesouhlasu dlužnice po dobu téměř 30 let, kdy tyto se o byt starali a současně dlužnice bytovou nouzí netrpí, byt akutně nepotřebuje.

7. Mezi účastníky bylo učiněno nesporným, že žalovaná obdržela úhradu finančních prostředků ve výši 1 850 000 Kč v souladu s kupní smlouvou ze dne 10. 7. 2019 na svůj účet.
8. Soud pro nadbytečnost zamítl návrh na doplnění dokazování celým spisem Obvodního soudu pro Prahu 5, sp. zn. 34 C 112/2017, když tento navrhoval opatrovník žalované ke zjištění geneze celého případu a provedeného dokazování, při jednání soudu pak konkretizoval listinu sepsanou před notářkou Mgr. Kateřinou Horovou a Janou Kůželovou, o které opíral svou obrannou argumentaci. Soud shrnuje, že z obsahu rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5 ve věci samé se podává i hodnocení těchto listinných důkazů, které soud vzal v potaz a vypořádal se s nimi v rámci závěrečného odůvodnění rozhodnutí. Není tedy pravdou, že by se rozsudek těmito důkazními návrhy nezabýval a nehodnotil je. S ohledem na specifika projednávaného případu, především pak procesní poučení dle ust. §118a o. s. ř., kterého se žalované při ústním jednání dostalo a absenci reakce na tuto výzvu, pak soud shledává doplnění dokazování těmito listinami na nadbytečné. Stejně tak soud neshledal důvodnými návrhy na provedení dokazování výpisem z bankovního účtu žalované vedeným u Air Bank, a.s. k prokázání poukázání finančních prostředků na účet žalované, když tato potvrdila jednak jejich obdržení jako daru v žalované výši, jednak jejich plnění na účet dle lhůt stanovených v kupní smlouvě, tedy i přes absenci uvedení přesného data jejich poukázání na účet i s ohledem na právní hodnocení věci tento důkaz není nezbytným, stejně jako navržená

svědecká výpověď schovatele kupní ceny dle kupní smlouvy, Mgr. Petra Ondráčka, či účastnická výpověď žalované.

Soud učinil tento závěr o skutkovém stavu:

9. Dlužnice na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5, č. j. 34 C 112/2017-177 ze dne 9. 4. 2019, který nabyt právní moci dne 28. 5. 2019, byla úspěšná v řízení o vyklizení nemovitosti v jejím vlastnictví proti žalovaným, manželům Krpálkovým, kterým byla uložena povinnost nemovitost vyklidit a předat dlužnici ve lhůtě 9 měsíců od právní moci rozsudku (do 2/2020). Dlužnice darovala finanční prostředky ve výši 1 850 000 Kč žalované, které byly vyplaceny schovatelem kupní ceny na základě kupní smlouvy ze dne 10. 7. 2019 na její účet. Mezi dlužnicí a žalovanou je vztah osob blízkých, matky a dcery. Účinky rozhodnutí o úpadku nastaly dne 22. 9. 2021.

Výše uvedený skutkový stav pak soud z právního hlediska posoudil následovně:

10. Podle ust. § 235 odst. 1 IZ neúčinnými jsou právní úkony, kterými dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných. Za právní úkon se považuje též dlužníkovu opomenutí. Dle odst. 2 neúčinnost dlužníkových právních úkonů, včetně těch, které tento zákon označuje za neúčinné a které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce, kterou bylo odporováno dlužníkovým právním úkonům, není-li stanoveno jinak.
11. Podle § 240 IZ odst. 1 právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí právní úkon, jímž se dlužník zavázal poskytnout plnění bezúplatně nebo za protiplnění, jehož obvyklá cena je podstatně nižší než obvyklá cena plnění, k jehož poskytnutí se zavázal dlužník. Podle odst. 2 citovaného ustanovení právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí pouze právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku. Má se za to, že právní úkon bez přiměřeného protiplnění učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku. Podle odst. 3 citovaného ustanovení právnímu úkonu bez přiměřeného protiplnění lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, anebo v době 1 roku před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch jiné osoby. Dle odst. 4 písm. c) IZ právním úkonem bez přiměřeného protiplnění není poskytnutí plnění, kterým bylo vyhověno ohledům slušnosti.
12. Podle § 242 odst. 1 IZ lze odporovat rovněž právnímu úkonu, kterým dlužník úmyslně zkrátil uspokojení věřitele, byl-li tento úmysl druhé straně znám nebo jí se zřetelem ke všem okolnostem musel být znám. Podle § 242 odst. 2 IZ se má za to, že u úmyslně zkracujícího právního úkonu učiněného ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, byl dlužníkův úmysl této osobě znám.
13. Podle § 239 odst. 3 věta první IZ dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty právní mocí rozhodnutí, kterým bylo odpůrci žalobě vyhověno.
14. V projednávaném případě soud na základě provedení dokazování dospěl k závěru o důvodnosti žaloby, neboť byly naplněny zákonné podmínky neúčinnosti právního úkonu bez přiměřeného protiplnění ve smyslu ust. § 240 odst. 1, 2, 3 IZ, neboť dlužnice učinila darovací právní úkon bezúplatně, tedy bez přiměřeného protiplnění, ve prospěch své dcery, osoby blízké. Je tak současně dán předpoklad, že tak učinila v době, kdy byla v úpadku, neboť i přes poučení soudu tato domněnka vyvrácena nebyla a presumuje se. Konečně žalobce správně

odporoval právnímu úkonu s ohledem na zákonnou tříletou lhůtu, neboť tento právní úkon byl učiněn v období předcházejícím lhůtě 3 let před zahájením insolvenčního řízení (kupní smlouva uzavřena v červenci 2019, insolvenční řízení zahájeno 22. 9. 2021). Nebylo navíc prokázáno, že v době učinění daru bylo za daných okolností toto přiměřené majetkovým poměrům dlužnice, naopak šlo o dar vysoké finanční hodnoty, o který se výrazně snížila hodnota dlužničina majetku a zároveň nebylo prokázáno, že by se nabyvatel plnění v době darování nacházel v tak svízelné životní situaci, že by bylo namísto upřednostnit individuální zájem nad společnými zájmy věřitelů (koneckonců toto nebylo ani tvrzeno). Tedy tvrzená výlučka dle §240 odst. 4 písm. c) IZ nebyla prokázána, neboť po poučení soudem reagovala žalovaná pouze odkazem na pravomocný rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 č. j. 34 C 112/2017-177 ze dne 9. 4. 2019, resp. uváděla historii rodinných vztahů. Soud však konstatuje, že předmětný rozsudek, který měl prokázat obranná skutková tvrzení žalované stran důvodnosti výlučky, neobsahuje na podporu jejích tvrzení ničeho, naopak, tak jak bylo citováno v části týkající se odůvodnění tohoto rozhodnutí, přisvědčil tvrzení žalovaných, manželů Krpálkových, nikoli žalobkyni – aktuální dlužnici – že byt byl obýván bez vyslovení nesouhlasu dlužnice, resp. dokonce s jejím souhlasem, a že není ničím prokázáno tvrzení ohledně traumatizujících stavů, jimž měla být dlužnice, potažmo její dcera, žalovaná, vystavena po dlouhou dobu ze strany příbuzných. S tímto závěrem se i zdejší soud zcela ztotožňuje. Není proto důvodu, aby plnění, jehož se žalované darem dostalo od dlužnice, bylo považováno za plnění, kterým bylo vyhověno ohledům slušnosti. Navíc je otázkou, proč se dlužnice, pokud by byla důvodná tvrzení ohledně užívání bytu bez souhlasu a proti její vůli, nedomáhala jeho vyklizení soudní cestou již dříve, ale vyčkávala až do roku 2016, kdy žalobu podala (zvláště za situace, kdy byt byl prodán za necelé 2 měsíce od právní moci rozhodnutí, ač toto počítalo s pariční lhůtou vyklizení 9 měsíců po právní moci).

15. Nad rámec shora uvedeného soud uvádí, že shledal důvodným i posouzení napadeného právního úkonu jako právního úkonu úmyslně zkracujícího dle ust. §242 IZ, neboť je naplněna taktéž nevyvrácená zákonná fikce znalosti úmyslu osobou blízkou dlužníkovi, taktéž pak časové hledisko učinění právního úkonu ve lhůtě 5 let před zahájením insolvenčního řízení (úpadek se zde neprokazuje).
16. S ohledem na výše uvedené soud žalobě v plném rozsahu vyhověl a stanovil současně žalované povinnost vydat do majetkové podstaty finanční částku pod výrokem II. podle § 239 odst. 2 IZ.
17. Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení je odůvodněno § 142 o.s.ř., když žalobce byl ve sporu úspěšný. Náklady řízení sestávají z odměny za zastoupení advokátem za 4 úkony právní služby (převzetí a příprava, sepis žaloby, 2 x účast na jednání dne 12. 12. 2023 a 19. 3. 2024) a odpovídající částky paušální náhrady hotových výdajů dle §7 a §9 odst. 3 písm. a) vyhl. 177/1996 Sb. a §13 odst. 3 vyhl. 177/1996 Sb. Žalobci tak náleží částka 3 100 Kč za jeden úkon právní služby při tarifní hodnotě 50 000 Kč, tedy za 4 úkony celkem částka 12 400 Kč a na náhradu hotových výdajů 300 Kč za jeden úkon, tedy za 4 úkony 1 200 Kč, to vše navýšeno o 21 % DPH, celkově v částce 13 600 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

Rozsudek se považuje za doručený okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku, lhůta k podání odvolání však běží od jeho doručení zvláštním způsobem.

Praha 19. března 2024

Mgr. Lucie Vítková v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Ing. Hana Růžičková

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 02.12.2024 a vykonatelnosti dne 06.12.2024.
Připojení doložky provedl/a Michaela Šťastná dne 17.02.2025.